Ägarrapport 2014

Innehåll

Valberedningar och bolagsstämmor	3
2015 års valberedningar	4
Internationella konventioner grunden	4
Metod för genomlysning av bolag	4
Dialoger med bolag rörande hållbarhetsfrågor	4
Uteslutna bolag	5
Proaktiv bolagspåverkan	5
FNs principer för ansvarsfulla investeringar	6
Swesif	6
Integrering av hållbarhet inom förvaltningen	6
Lista över dialogbolag och uteslutna bolag	6

Ägarrapport 2014

Länsförsäkringar AB med dotterbolag[1] investerar i ett stort antal bolag direkt eller via externa fonder över hela världen. För att vara långsiktigt hållbara och konkurrenskraftiga bör bolag hantera risker och möjligheter rörande affärsetik, miljö och sociala frågor på ett ansvarsfullt sätt. Länsförsäkringar ABs grundläggande syn är att välskötta bolag är en långsiktig bättre investering. Styrelserna i de bolag som Länsförsäkringar investerar i har huvudansvaret för att säkerställa att bolaget identifierar och hanterar affärsetiska, miljömässiga och sociala frågor i sin verksamhet gentemot anställda, leverantörer och andra affärspartner på ett ansvarsfullt sätt.

Grunden för Länsförsäkringar ABs ägarstyrningsarbete är ägarpolicyn. Under 2014 uppdaterades ägarpolicyn. Policyn beslutas av styrelsen. Policyn kan laddas ned från Länsförsäkringar ABs hemsida.

Valberedningar och bolagsstämmor

En viktig del i Länsförsäkringars ägarstyrningsarbete är att delta i valberedningar. Valberedningsarbetet sker i huvudsak inom Länsförsäkringar Fondförvaltning.

Inför stämmosäsongen 2014 deltog Länsförsäkringar AB i nitton valberedningar.

Enligt Länsförsäkringar ABs ägarpolicy ska bland annat förslag till styrelse beakta kompetensbredd, mångfald och tillgänglig tid hos potentiella styrelseledamöter. I elva av bolagen skedde en förändring av styrelsens sammansättning. Länsförsäkringar AB arbetar aktivt för en jämn könsfördelning i styrelser. Även styrelsens storlek ska tas i beaktande i syfte att hålla nere antalet ledamöter i de fall bolagets komplexitet inte kräver annat. I arbetet ska även ett särskilt fokus läggas på styrelsens ordförande och den roll denne spelar för styrelsens arbete.

Förslag till arvode för styrelsearbete ska spegla ledamöternas arbetsinsats och ansvar och ska vara skäliga och marknadsmässiga. Relationen mellan arvode till styrelsens ordförande och övriga ledamöter ska vara rimlig, men samtidigt spegla det extra arbete som en ordföranderoll innebär. Särskilt arvode för utskottsarbete ska utgå utifrån bedömd arbetsinsats och ansvar.

[1] Omfattar Länsförsäkringar AB med dotterbolagen Länsförsäkringar Sak Försäkring AB, Länsförsäkringar Fondliv Försäkrings AB, Länsförsäkringar Liv Försäkrings AB och Länsförsäkringar Fondförvaltning AB.

I de valberedningar i börsnoterade bolag som Länsförsäkringar Fondförvaltning ingick i under 2014 skedde följande förändringar jämfört med föregående år:

- I ett av bolagen ökade antalet styrelseledamöter och i fyra bolag minskade antalet ledamöter. I fyra av valberedningarna beslutades om en höjning av arvodena per ledamot.
- I Wihlborgs höjdes arvodet för ledamöter från 125 000 kr till 135 000 kr utom ordföranden som hade oförändrat arvode. Genom att antalet ledamöter blev färre minskades arvodena totalt sett med 75 000 kr (från 980 000 kr till 905 000 kr).
- I PledPharma höjdes arvodena med 10 procent jämfört med föregående år med motiveringen att arvodena inte höjts på flera år. Arvoden höjdes totalt från 972 000 kr till 1 080 000 kr.
- I G5 Entertainment höjdes arvodet till ordföranden i revisionskommittén till 30 000 kr för ordföranden och 10 000 kr för övriga ledamöter i revisionskommittén. Arvodena uppgick totalt sett till 735 000 kr (690 000 kr)
- Diös höjde arvodet från 175 000 kr till 185 000 kr för styrelseordföranden och från 125 000 kr till 135 000 kr för övriga ledamöter. Då antalet ledamöter blev färre minskades arvodena från 800 000 kr till 725 000 kr.

Bolag	Andel av röster, %	Andel kvinnor 2014	Andel kvinnor 2013	Ändring av styrelsen
Arise Windpower	10,11	1 av 5	1 av 5	Ja
Atrium Ljungberg	2,27	1 av 7	1 av 6	Ja
Biotage	5,74	1 av 5	1 av 5	Nej
Corem Property Group	9,33	1 av 5	1 av 5	Nej
Diös	9,70	2 av 5	2 av 6	Ja
Eniro	8,59	2 av 6	1 av 6	Ja
Fabege	4,81	2 av 7	2 av 8	Ja
Fast Partner	5,31	1 av 5	1 av 5	Nej
G5 Entertainment	7,05	0 av 4	0 av 4	Nej
Klövern	9,65	3 av 5	3 av 5	Nej
Kungsleden	4,15	4 av 7	3 av 8	Ja
Partner Tech	4,72	2 av 7	1 av 7	Ja
Petrogrand	9,90	0 av 5	0 av 5	Ja
Pled Pharma	5,35	1 av 6	1 av 6	Ja
ReadSoft	2,74	0 av 6	1 av 7	Ja
Traction	1,16	1 av 5	1 av 5	Nej
Tribona	8,41	2 av 5	2 av 5	Nej
Wihlborgs	3,06	3 av 7	3 av 8	Ja
Totalt		**27 av 102 26,5%**	**25 av 106 23,6%**	

Andelen kvinnor i styrelsen i de bolag där Länsförsäkringar Fondförvaltning deltog i valberedningen ökade från 23,6 procent till 26,5 procent. Som jämförelse var i genomsnitt andelen kvinnliga styrelseledamöter 25,5 procent på Stockholmsbörsen enligt SIS ägarservice per 7 augusti 2014.

2015 års valberedningar

Inför årstämmorna 2015 sitter Länsförsäkringar Fondförvaltning med i tolv valberedningar: Atrium Ljungberg, Corem Property Group, Diös Fastigheter, Fabege, Fast Partner, Hemfosa, Klövern, Kungsleden, Opus, Pledpharma, Tribona och Wihlborgs.

Internationella konventioner grunden

Länsförsäkringar AB verkar för att de bolag som Länsförsäkringar AB eller dess fonder investerar i ska följa de internationella konventioner och överenskommelser som Sverige har skrivit under, däribland konventioner om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsrätt, korruption och kontroversiella vapen, och genom det stöd som Sverige ger till initiativ såsom FNs Global Compact och OECDs riktlinjer för multinationella bolag.

Länsförsäkringar AB anlitar en extern etikkonsultfirma, GES Investment Services, för genomlysning av noterade bolag i syfte att identifiera bolag som kan associeras till eventuella konventionsbrott. Om bolag som Länsförsäkringar AB har investerat i misstänks kränka internationella konventioner inleds en undersökning för att verifiera fakta och en dialog med bolaget inleds. Syftet med dialogen är att bolaget ska upphöra med kränkningen samt vidta förebyggande åtgärder så att kränkningen inte upprepas i framtiden. Genomlysningen av Länsförsäkringar ABs egna fonder sker fyra gånger per år och för övriga innehav två gånger per år.

Metod för genomlysning av bolag

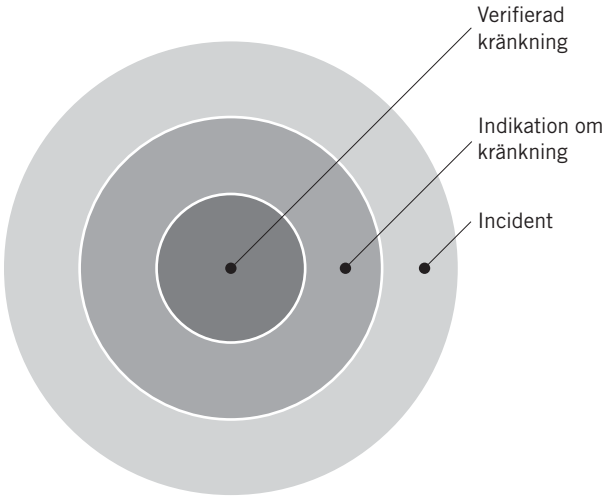

1. När etikkonsultfirman får kännedom om en **incident** i ett bolag inleder de en granskning av incidenten.
2. I de fall som incidenten kan kopplas till en **indikation om kränkning** av en konvention inleds en djupare undersökning. Bolaget, olika intressentgrupper och experter kontaktas samt fakta och information analyseras. Ibland slutar dialogen på detta stadium som ett led i att kränkning inte kan verifieras eller på grund av att bolaget vidtar förbättringsåtgärder.
3. I de fall **kränkning kan verifieras** och bolaget inte har adresserat problemet i tillräcklig omfattning inleds en fördjupad dialog med bolaget. Målsättningen är alltid att bolaget ska upphöra med kränkningen samt vidta förebyggande åtgärder så att incidenten inte upprepas.

Länsförsäkringar AB[2] för dialoger med bolag på tre nivåer antingen samtidigt eller en nivå i taget. Dialog förs genom den externa etikkonsultfirman, dels med egen personal och dels genom de externa förvaltare som förvaltar Länsförsäkringars fonder och investeringar.

Etikkonsultfirman för dialog med alla de bolag som fastnat i deras filter, dvs med bolag rörande incidenter, indikation om konventionsbrott och verifierade konventionsbrott. De dialoger etikkonsultfirman för görs på uppdrag av Länsförsäkringar samt för deras övriga kunders räkning.

Länsförsäkringar AB har valt att i huvudsak engagera sig i dialog med bolag som finns på konsultens lista av verifierade konventionsbrott. Därutöver deltar Länsförsäkringar AB i dialog med ett antal bolag där kränkning inte är verifierad men där indikation om kränkning finns. Dessutom för en del av Länsförsäkringars externa förvaltare dialoger med bolag beroende på den investeringsstrategi de har. Flera av de externa förvaltarna har därtill en egen genomlysningsprocess av sina investeringar.

Dialoger med bolag rörande hållbarhetsfrågor 2014

	Antal 2014	Antal 2013
Dialoger via etikkonsult	111	98
Varav reaktiva dialoger där Länsförsäkringar AB deltagit	26	25
Proaktiva dialoger där Länsförsäkringar AB deltagit	27	0
Deltagande i antal valberedningar	18	14
Röstat i antal bolag	14	16
Uteslutna bolag	25	21

Under 2014 förde Länsförsäkringar ABs etikkonsult en dialog med 111 bolag för vår och för andra kunders räkning. Totalt sett hade vår etikkonsult 1 871 (1 804) kontakter via brev och e-post med bolagen i fråga och 147 (114) telefon och fysiska möten.

Länsförsäkringar AB deltog i 26 av dessa så kallade reaktiva dialoger. En lista över bolag som Länsförsäkringar AB fört en dialog med i och där kränkning är verifierad finns på hemsidan samt listas längst bak i denna rapport. Under 2014 avslutades dialog med två bolag på denna dialoglist, Wal-Mart och Bridgestone.

Det japanska bolaget **Bridgestones** dotterbolag i Liberia har tidigare anklagats för barnarbete vid gummiplantage. I oktober 2014 kunde Länsförsäkringar AB konstatera att Bridgestone vidtagit åtgärder mot problemet, tagit fram en policy om arbets-

[2] Länsförsäkringar Fondförvaltning samarbetar med Länsförsäkringar AB beträffande bolagsdialoger. Dock fattas självständiga beslut rörande val av förvaltare och uteslutning av bolag.

villkor och utfärdat en nolltolerans mot barnarbete. Oberoende rapporter styrker att barnarbete har upphört. Länsförsäkringar AB har därför avsluta den dialogen med bolaget.

Dialogen med **Wal-Mart** avslutades som ett led i att dialogen inte nått önskat resultat.

Uteslutna bolag

Om en dialog inte leder till önskat resultat kan Länsförsäkringar AB överväga att utesluta bolaget. Under 2014 uteslöts fyra nya bolag – Wal-Mart, Poongsan Corporation, Poongsan Holdings och Gencorp Inc.

Dialogen med **Wal-Mart** avslutades som ett led i att dialogen inte nått önskat resultat. Wal-Mart kan associeras till systematiska kränkningarna av arbetsrätt, inklusive diskriminering och antifacklig verksamhet. Länsförsäkringar Fondförvaltning uteslöt Wal-Mart i augusti 2014 och övriga Länsförsäkringar AB uteslöt Wal-Mart i mars 2015.

Poongsan Corporation och **Poongsan Holdings** uteslöts då de kopplas till produktion av kärnvapen och klusterbomber.

Gencorp Inc uteslöts då bolaget kopplas till produktion av kärnvapen och klusterbomber.

Vid utgången av 2014 hade 25 bolag uteslutits från Länsförsäkringar Fondförvaltnings innehav. En lista över uteslutningar finns på hemsidan samt som bilaga till denna rapport. Listan uppdateras vid behov på Länsförsäkringar ABs hemsida.

Proaktiv bolagspåverkan 2014

Förutom dialoger med bolag som bryter mot internationella konventioner försöker Länsförsäkringar påverka bolag ur ett förebyggande syfte. Under 2014 förde Länsförsäkringar AB dialog med 27 bolag ur ett förebyggande syfte.

Dialogerna handlade bland annat om arbete för att förhindra barnarbete, affärsetik, sociala och miljömässiga risker i leverantörskedjan och arbete för att minska miljöpåverkan.

Exempel på förebyggande dialoger

Bergvik Skog

En dialog om Bergvik Skogs övergripande hållbarhetsarbete hölls under året. Därtill fördes en dialog kring ett tillfälligt tillbakadraget FSC-certifikat rörande skog inom distrikt Siljan. Bergvik Skog genomförde korrigerande och förebyggande åtgärder och då dessa reviderats och bedömts effektiva av certifieringsorganisationen DNV-GL hävdes tillbakadragandet i maj 2014. Vid utgången av 2014 var all Bergvik Skogs skogsmark FSC-certifierad. Länsförsäkringar AB och ett flertal Länsförsäkringsbolag äger tillsammans 14,9 procent av Bergvik Skog.

Humlegården

Under året har Länsförsäkringar AB fört dialoger med fastighetsbolaget Humlegården kring miljö, certifierade byggnader och socialt ansvar. Humlegården arbetar aktivt med att sänka energiförbrukningen i alla sina fastigheter. Flera byggnader är därtill miljöcertifierade. Under året erhöll Humlegården pris för Årets EU Green Building vid Sweden Green Building Awards 2014 för Swedbanks huvudkontor. Humlegården är ett strategiskt innehav för Länsförsäkringar och ägs av Länsförsäkringar AB och 19 Länsförsäkringsbolag.

Barnarbete inom kakaoindustrin

Länsförsäkringar AB har engagerat sig i nio kakaobolag. Sjuttio procent av världens kakaobönor producerar i Ghana och på Elfenbenskusten och barnarbete är vanligt förekommande.

Certifiering av kakaoproduktion har länge varit ett fokusområde för att kunna spåra kakoböner och kontrollera att barnarbete undviks men problemet är att nå ut brett till många bönder. Certifieringen av har ofta skett inom bondekooperativ men många bönder är inte med i kooperativ. För att komma åt problemet med barnarbete måste kakaondustrin samarbeta med varandra och med andra aktörer som regeringar och intresseorganisationer som till exempel International Cocoa Initiative och World Cocoa Foundation. Att lösa barnarbetsfrågan inom kakaoindustrin är komplext. Dålig infrastruktur, isolerade småjordbruk och byar gör att det är svårt att nå ut till bönder och deras familjer. Program för att via mobiltelefoner nå ut med meddelanden kring skördetips och information kring skydd av barn är en väg som testas i Ghana. En annan är att se till att barnfödsel registreras så att de senare får tillgång till skolgång.

Under året startade elva kakaobolag ett bredare industrisamarbete, Cocoa Action. Initiativet har två mål. Dels att öka produktiviteten så att bönderna får en större och effektivare skörd; dels ha ett holistiskt synsätt på utveckling av lokalsamhället så att bönder och deras familjer får det bättre. I detta synsätt ingår ökad access till utbildning, att stärka kvinnors möjligheter och att skydda barn. Målet är att nå 200 000 bönder på Elfenbenskusten och 100 000 i Ghana år 2020.

Länsförsäkringar deltog i ett rundabordssamtal i Köpenhamn med ett flertal kakaobolag under hösten tillsammans med en grupp andra investerare. Därtill har Länsförsäkringar deltagit på flera telefonmöten med bolagen under hösten.

Djuruppfödning – och livsmedelsproduktion inom tillväxtmarknader

Under 2014 genomförde Länsförsäkringar AB en analys av flera bolag på tillväxtmarknader som är involverade i djuruppfödning och/eller livsmedelproduktion. Analysen syftade till att identifiera bolagens styrkor och svagheter jämfört med konkurrenter rörande olika hållbarhetsrisker. Fjorton bolag valdes sedan ut för en vidare proaktiv dialog som syftar till att bolagen ska förstärka sitt arbete inom områden där svagheter och förbättringspotential har identifierats. Dialoger har påbörjats och kommer att fortsätta 2015. Bolagen har sin hemvist i Brasilien, Mexiko, Sydafrika, Hongkong, Malaysia, Filippinerna och Indien men flertalet säljer sina produkter till fler länder.

FNs principer för ansvarsfulla investeringar

Länsförsäkringar Fondförvaltning skrev under FNs Principer för ansvarsfulla investeringar (PRI) 2013. I slutet av 2014 skrev Länsförsäkringar AB under PRI för hela Länsförsäkringar AB-koncernen.

Undertecknandet innebär ett åtagande att man som investerare aktivt ska verka för att investera ansvarsfullt och att följa PRIs sex principerna. Ett arbete med att implementera principerna inom Länsförsäkringar AB har påbörjats.

PRIs sex principer handlar om att:

1. Integrera hållbarhetsfaktorer (miljö, sociala och ägarstyrningsfaktorer) i analyser och beslutsunderlag rörande investeringar.
2. Vara en aktiv ägare till exempel genom att rösta på bolagstämmor, föra påverkansdialoger med bolag och att ha med hållbarhetsfaktorer i ägarpolicyn.
3. Uppmuntra bolag man investerar i att vara transparanta och arbeta med hållbarhetsfaktorer.
4. Verka för att principerna accepteras och implementeras i finansbranschen.
5. Samarbeta med andra investerare och intressenter kring ansvarsfulla investeringar.
6. Rapportera om hur PRIs principer implementeras och hur arbetet med ansvarsfulla investeringar har utvecklats.

Swesif

Länsförsäkringar sitter med i styrelsen för Swesif (Swedish Sustainable Investment Forum). Swesif verkar för att öka kunskapen och intresset för ansvarsfulla investeringar hos institutionella kapitalägare och förvaltare. Genom att vara medlem i Swesif och delta i styrelsearbetet får Länsförsäkringar en bra plattform för samarbete med andra investerare och kunskapsutbyten.

Integrering av hållbarhet inom förvaltningen

Majoriteten av Länsförsäkringar ABs investeringar förvaltas av externa förvaltare.

Under 2014 gjordes en bredare kartläggning av de externa fondförvaltarnas arbete med att integrera hållbarhetsfaktorer i sina analyser och investeringsbeslut. Förvaltarna följs upp löpande kring hur deras arbete utvecklas.

Vid upphandling av nya externa förvaltare ingår hållbarhetskriterier i bedömningen av förvaltarna. Bland annat bedöms förvaltarens integreringsprocess rörande policy för ansvarsfulla investeringar, integrering av hållbarhetsfaktorer i investeringsbeslut och analyser, röstning och påverkansdialoger.

Totalt hade 74 procent av Länsförsäkringar ABs externa förvaltare undertecknat PRI vid utgången av 2014.

För att skapa ökad kunskap och förståelse om hållbarhetsfrågor hos medarbetare inom Länsförsäkringar hölls ett flertal utbildningstillfällen under 2014 inom Länsförsäkringsgruppens. Utbildning har riktats bland annat mot styrelser, företagsledningar, kapitalförvaltare och Vd:ar. Därtill deltog samtliga av Länsförsäkringar ABs chefer i en internutbildning där även en extern talare hade bjudits in.

Bilagor

Bilaga 1 – Lista över dialoger med bolag kopplade till verifierade kränkning av internationella konventioner per mars 2015.

Länsförsäkringar AB med dotterbolag har investerat i nedanstående bolag genom egna fonder, externa rekommenderade fonder och/eller genom institutionella mandat. En dialog bedrivs med dessa bolag avseende verifierade överträdelser mot internationella konventioner. Dialogerna syftar till att få bolagen att upphöra med överträdelser samt att vidta förebyggande åtgärder. Om bolaget inte vidtar åtgärder och dialogen inte leder framåt kan Länsförsäkringar AB som en sista åtgärd komma att avyttra bolaget.

1. AES Corp
AES har kopplats till överträdelse mot ursprungsbefolkningens rättigheter i samband med ett dammbygge i Panama.

2. Agrium
Agrium importerar fosfat från Västsahara vilket indirekt finansierar Marockos illegala ockupation av området.

3. Ak Bank
AK Bank finansierar ett vattenkraftverk i Turkiet som bryter mot Världsbankens miljö- och sociala normer.

4. Alstom
Alstom har kopplats till överträdelse mot mänskliga rättigheter i samband med omflyttningar av befolkningen till följd av bolagets involvering i ett vattenkraftprojekt i Sudan.

5. Anadarko Petroleum Corp
Anadarko Petroleum var delaktiga i arbetet med den oljeplattform där det i april 2010 skedde en explosionsolycka som ledde till att elva personer miste livet och stora mängder olja läckte ut i mexikanska golfen.

6. Andritz
Andritz har kopplingar till ett vattenkraftprojekt i Turkiet som bryter mot Världsbankens miljö- och sociala normer.

7. Bank Hapoalim
Bank Hapoalim kopplas till finansiering av illegala bosättningar på palestinsk ockuperad mark.

8. Bank Leumi Le-Israel
Bank Leumi Le-Israel kopplas till finansiering av illegala bosättningar på palestinsk ockuperad mark.

9. Barrick Gold Corp
Barrick Gold har kopplats till miljöpåverkan och kränkning av mänskliga rättigheter orsakad av gruvdrift i Papua Nya Guinea.

10. BP Plc Amoco
BP var delaktiga i arbetet med den oljeplattform där det i april 2010 skedde en explosionsolycka som ledde till att elva personer miste livet och stora mängder olja läckte ut i mexikanska golfen.

11. Chevron Texaco Corp
Chevron har kopplats till miljöförstörelse i Amazonas, Ecuador.

12. Eutelsat Communications
Eutelsat har kopplats till kränkning av åsikts- och yttrandefrihet i samband med att bolaget avbröt utsändningen av den enda oberoende kinesspråkiga tv-kanalen, enligt uppgift för att tillfredsställa den kinesiska regeringen.

13. FMC Corp
FMC importerar fosfat från Västsahara vilket indirekt finansierar Marockos illegala ockupation av området.

14. Freeport McMoran Copper
Freeport McMoran kopplas genom sin gruvdrift i Indonesien till miljöpåverkan i strid med FN:s konvention om biologisk mångfald.

15. Incitec Pivot
Incitec Pivot importerar fosfat från Västsahara vilket indirekt finansierar Marockos illegala ockupation av området.

16. Industrial and Commercial Bank of China
Industrial and Commercial Bank of China (ICBC) finansierar ett dammprojekt i Etiopien som gett upphov till tvångsförflyttningar och hotar lokalbefolkningens försörjning.

17. Mizrahi Tefahot Bank Ltd
Mizrahi Tefahot Bank kopplas till finansiering av illegala bosättningar på palestinsk ockuperad mark.

18. Motorola Solutions Inc
Motorola Solutions har levererat ett skräddarsytt övervakningssystem till bosättningar på Västbanken. De bosättningar som ligger på ockuperad palestinsk mark strider mot internationell humanitär rätt.

19. Pohang Iron & Steel
Pohang Iron & Steel (Posco) kopplas till barnarbete och tvångsarbete i Uzbekistan i samband med köp av bomull.

20. Potash Saskatche
Potash Saskatche importerar fosfat från Västsahara vilket indirekt finansierar Marockos illegala ockupation av området.

21. Rio Tinto
Rio Tinto kopplas genom sin gruvdrift i Indonesien till miljöpåverkan i strid med FN:s konvention om biologisk mångfald.

22. Tokyo Electric Power Company
Tokyo Electric Power Company (TEPCO) kopplas till osäker kärnkraftsproduktion i Japan. En jordbävning utlöste en kärnkraftsolycka mars 2011 och tvingade tiotusentals individer att evakuera. TEPCO hade huvudansvaret för säkerheten men misslyckats med att skydda mot effekterna av jordbävningen och tsunamin som följde.

23. Transocean Inc
Transocean var delaktiga i arbetet med den oljeplattform där det i april 2010 skedde en explosionsolycka som ledde till att elva personer miste livet och stora mängder olja läckte ut i mexikanska golfen.

24. Turkiye Garanti Bankasi
Turkiye Garanti Bankasi finansierar ett vattenkraftprojekt i Turkiet som bryter mot Världsbankens miljö- och sociala normer.

25. Wesfarmers
Wesfarmers importerar fosfat från Västsahara vilket indirekt finansierar Marockos illegala ockupation av området.

26. Yahoo
Yahoo kopplas till kränkning av användars integritet genom att lämna ut uppgifter till den kinesiska säkerhetstjänsten vilket möjliggjorde identifieringen av en kinesisk journalist som sedan dömdes till tio års fängelse.

Bilaga 2 - Uteslutna bolag per mars 2015

Länsförsäkringar AB med dotterbolag och har i sina direktinvesteringar i aktier och företagsobligationer uteslutit nedanstående bolag kopplade till kontroversiella vapen (kärnvapen, klusterbomber och antipersonella landminor). Uteslutning av kontroversiella vapen har även gjorts så långt det har varit möjligt i indirekta aktie- och företagsobligationsinnehav såsom externa rekommenderade fonder. Länsförsäkringar AB har, förutom uteslutning av kontroversiella vapen, även uteslutit ett antal bolag som följd av att dialogen inte nått önskvärt resultat.

1. Airbus group (Fd EADS)
Koppling till kärnvapenproduktion.

2. Alliant Techsystems Inc
Koppling till produktion av kärnvapen och klusterbomber.

3. Babcock & Wilcox Company
Koppling till kärnvapenproduktion.

4. BAE Systems
Koppling till kärnvapenproduktion.

5. Boeing
Koppling till kärnvapenproduktion.

6. Elbit Systems
Levererar säkerhetsystem till delar av Israels separationsbarriär som ligger på palestinskt ockuperat område.

7. Finmeccanica
Koppling till kärnvapenproduktion.

8. Gencorp Inc
Koppling till produktion av kärnvapen och klusterbomber.

9. General Dynamics Corp
Koppling till produktion av kärnvapen och klusterbomber.

10. Hanwha Corporation
Koppling till produktion av klusterbomber.

11. Honeywell International
Koppling till kärnvapenproduktion.

12. Jacobs Engineering Group Inc
Koppling till kärnvapenproduktion.

13. Jerusalem Economy Ltd
Koppling till utvecklande, ägande och uthyrning av industribyggnader och kommersiella lokaler i de industriella zoner som finns bland Israels bosättningar på palestinskt ockuperat område.

14. L-3 Communications
Koppling till produktion av klusterbomber.

15. Lockheed Martin Group
Koppling till produktion av kärnvapen och klusterbomber.

16. Northrop Grumman Corp
Koppling till kärnvapenproduktion.

17. Poongsan Corporation
Koppling till produktion av klusterbomber.

18. Poongsan Holdings Corporation
Koppling till produktion av klusterbomber.

19. Raytheon Company
Koppling till kärnvapenproduktion.

20. Safran Group
Koppling till kärnvapenproduktion.

21. Serco Group
Koppling till kärnvapenproduktion.

22. Singapore Technologies Engineering
Koppling till produktion av antipersonella landminor.

23. Textron
Koppling till produktion av klusterbomber.

24. Turkiye Halk Bankasi
Finansierar ett vattenkraftprojekt i Turkiet som bryter mot Världsbankens miljö- och sociala normer.

25. Wal-Mart Stores
Har systematiskt brutit mot konventioner inom arbetsrätt (bland annat diskriminering och antifacklig verksamhet) under mer än tio års tid.

LF 10621 utg 00 Citat 305123 2015-03